

L.dz. 323/2026

Kraków, 28 września 2026 r.

Szanowna Pani
dr hab. Magdalena Szafranek, prof. UW
Przewodnicząca Komisji Kodyfikacyjnej
Prawa Rodzinnego
Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Dotyczy: przekazania materiałów do prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Rodzinnego i Zespołu problemowego do spraw surogacji oraz prośby o informację o etapie i zakresie prowadzonych prac

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w związku z prowadzonymi przez Polską Federację Ruchów Obrony Życia działaniami dotyczącymi macierzyństwa zastępczego (surogacji) chcielibyśmy przekazać Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Rodzinnego materiały zgromadzone w toku naszych ostatnich wystąpień do organów państwa. Z informacji opublikowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości wynika, że Komisja przyjęła 28 sierpnia 2025 r. stanowisko w sprawie macierzyństwa zastępczego, a 15 grudnia 2025 r. powołany został Zespół problemowy do spraw surogacji pod przewodnictwem dr hab. Marii Boratyńskiej, prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

Nie chcemy powielać analiz prowadzonych już przez Komisję. Przeciwnie - zależy nam na przekazaniu materiału, który może uzupełnić je o praktyczny, medyczny i transgraniczny wymiar problemu oraz pomóc zestawić regulacje prawa rodzinnego z praktyką leczenia niepłodności, przemieszczania materiału biologicznego i skutków procedur realizowanych w kilku państwach.

Nasze działania rozpoczęły się od wystąpienia do Ministerstwa Zdrowia z 25 sierpnia 2026 r. Po odpowiedzi resortu skierowaliśmy 10 września szczegółowy wniosek o dane dotyczące m.in. wywozu komórek rozrodczych i zarodków poza Unię Europejską, ich kierunków, identyfikowalności i możliwości ustalenia dalszego wykorzystania. Pismem z 15 września Ministerstwo Zdrowia uznało pytania 1, 2 i 6 naszego wniosku za wymagające przetworzenia informacji publicznej i wezwało nas do wykazania szczególnej istotności dla interesu publicznego. Odpowiedzieliśmy 18 września pismem L.dz. 319/2026. Obecnie oczekujemy na dalszą odpowiedź Ministerstwa.

Równolegle wystąpiliśmy do Rzecznika Praw Dziecka, zwracając uwagę na podmiotowość dziecka, jego prawo do tożsamości i pochodzenia, ochronę życia i zdrowia, ochronę przed komercjalizacją oraz skutki transgranicznych programów surogacyjnych. Całą dokumentację przekazaliśmy także Parlamentarnemu Zespołowi na rzecz Życia i Rodziny.

W związku z powyższym zwracamy się uprzejmie z prośbą o odpowiedź na następujące pytania:

1. jaki jest obecnie etap i zakres prac Zespołu problemowego do spraw surogacji oraz czy wypracowano już dokumenty, założenia lub kierunki wymagające dalszych analiz;

2. czy w pracach Zespołu uwzględniany jest wymiar transgraniczny, w szczególności reklamowanie i organizowanie zagranicznych programów surogacyjnych kierowanych do polskich obywateli, skutki prawne procedur przeprowadzonych poza Polską, możliwość rozdzielania kolejnych etapów procedury pomiędzy różne państwa oraz kwestie przemieszczania i identyfikowalności komórek rozrodczych i zarodków;
3. czy przekazane przez Federację materiały mogą zostać wykorzystane w pracach Komisji i Zespołu problemowego oraz czy po otrzymaniu kolejnej odpowiedzi Ministerstwa Zdrowia zasadne będzie przekazanie jej Komisji jako uzupełnienia dokumentacji.

Będziemy wdzięczni za przekazanie niniejszego pisma wraz z załącznikami również Zespołowi problemowemu do spraw surogacji. Pozostajemy do dyspozycji, jeśli przydatne byłoby dodatkowe wyjaśnienie naszych pytań, przedstawienie zgromadzonych materiałów lub omówienie wątków, które ujawniły się w korespondencji z Ministerstwem Zdrowia.

W naszym przekonaniu szczególną wartość może mieć zestawienie prac Komisji z informacjami pozostającymi w dyspozycji Ministerstwa Zdrowia i Rzecznika Praw Dziecka oraz z materiałami zgromadzonymi przez Federację. Zależy nam, aby dalsze prace wykorzystywały istniejące kompetencje i wiedzę poszczególnych instytucji, bez powielania prowadzonych już analiz.

Polska Federacja Ruchów Obrony Życia ma w tej sprawie jasne stanowisko aksjologiczne: kobieta nie może być traktowana jako narzędzie reprodukcji, a dziecko jako przedmiot umowy. Jednocześnie zależy nam na tym, aby dalsze rekomendacje wynikały z rzetelnej diagnozy prawnej i faktycznej oraz uwzględniały prace już prowadzone przez właściwe instytucje.

Z wyrazami szacunku

W imieniu Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia

Jakub Bałtroszewicz
Prezes Zarządu

Do wiadomości:

Zespół problemowy do spraw surogacji - na ręce Przewodniczącej, dr hab. Marii Boratyńskiej, prof. UW.
Parlamentarny Zespół na rzecz Życia i Rodziny - na ręce Przewodniczącego, posła Piotra Uścińskiego.

Załączniki:

1. Pismo PFROŻ do Ministerstwa Zdrowia z 25 sierpnia 2026 r., L.dz. 308/2026.
2. Odpowiedź Ministerstwa Zdrowia z 8 września 2026 r., znak RZP.0164.41.2026.AB.
3. Pismo uzupełniające PFROŻ do Ministerstwa Zdrowia z 10 września 2026 r., L.dz. 313/2026.
4. Pismo Ministerstwa Zdrowia z 15 września 2026 r., znak RZP.0164.45.2026.AB.
5. Odpowiedź PFROŻ z 18 września 2026 r., L.dz. 319/2026, w sprawie szczególnej istotności dla interesu publicznego.
6. Pismo PFROŻ do Rzecznika Praw Dziecka z 17 września 2026 r., L.dz. 312/2026.
7. Tekst wspólnego oświadczenia dotyczącego surogacji, popartego przez PFROŻ i Fundację JEDEN Z NAS w związku z 63. sesją Rady Praw Człowieka ONZ.